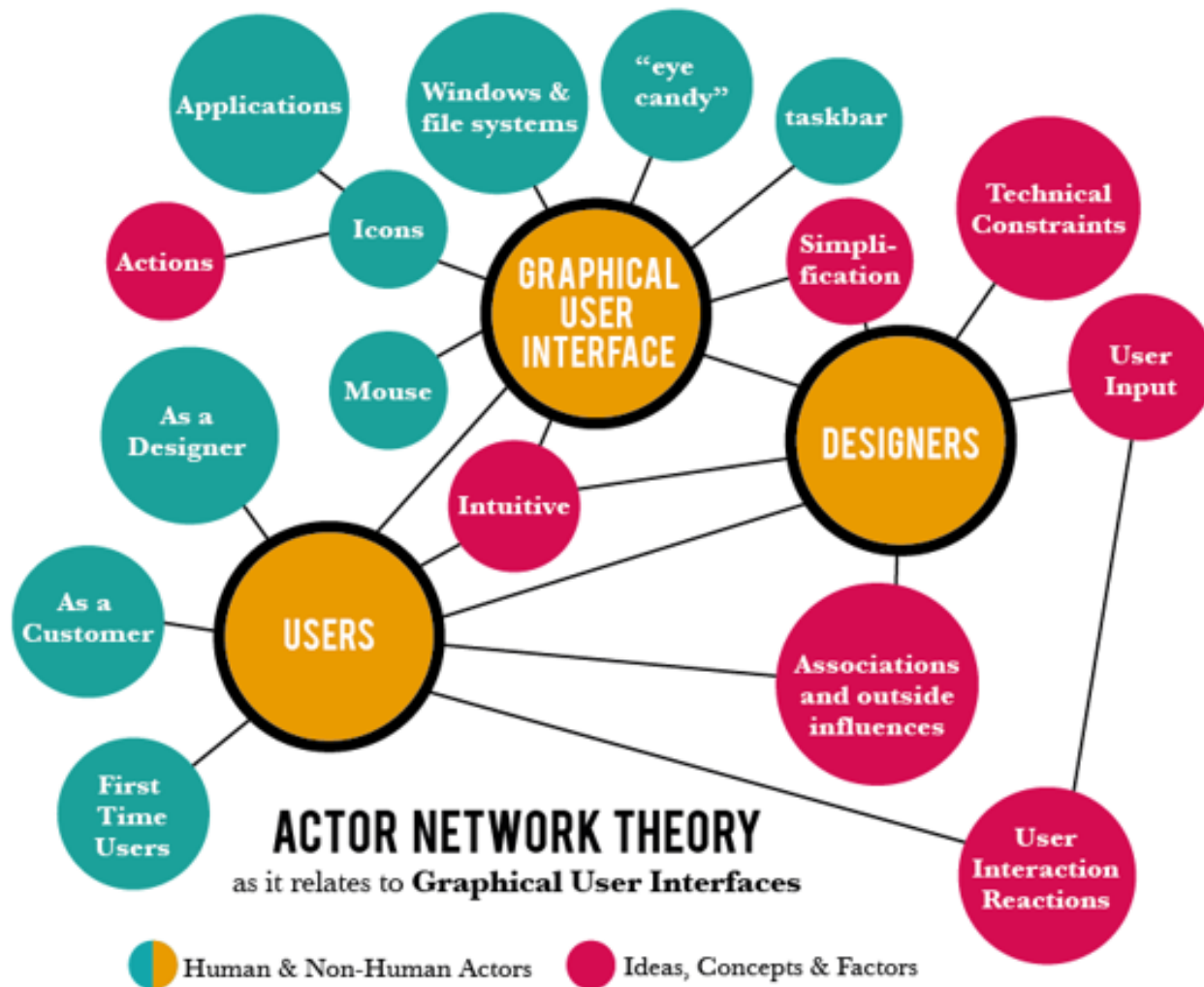
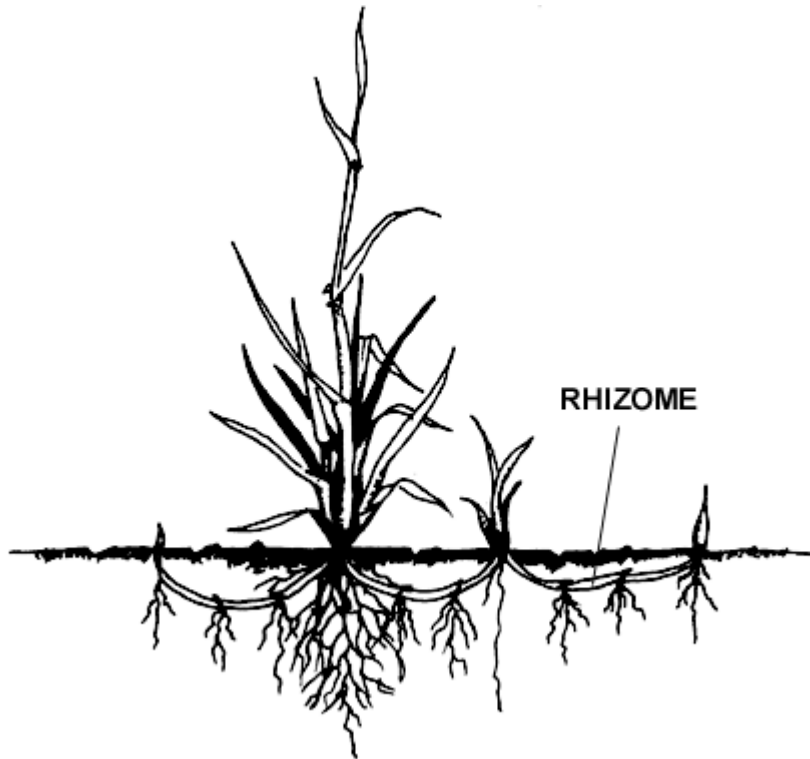

Filozofické uvažování o viru

Gilles Deleuze a Felix Guattari

- Rhizomatické myšlení Arborescentní myšlení

- Oba pojmy formulovány v knize Tisíc plošin (1980)
- **Arborescentní myšlení** – binární opozice, veškeré vědění vyrůstá z jednoho kořene
- Důsledek - opakování stejných obrazů, myšlenek a metafor
- Logika a řád, který omezuje poznávání a vytváření nového, odlišného, cizího

- **Rhizomatické myšlení**
- Propojení různých stylů myšlení (ekonomie, politika, umění)
- libovolný bod rhizomu může a musí být spojen s kterýmkoliv jiným
- Multiplicitní - neustále se šíří směrem ven a spojují se s neznámým

- **Jak Deleuze a Guattari přemýšlí o viru**
- virus může uniknout a přesunout se do buněk zcela jiného druhu a přenést sem "genetické informace" pocházející od prvního hostitele
- Spojuje nás s jinými živými organismy
- Virus tvůrcem vztahů mezi odlišnými entitami – funguje jako rhizom

- „Bud’te multiplicitami! Kreslete linii, a nikdy ne bod! Rychlost proměňuje bod v linii!’ Bud’te rychlí, i když stojíte na místě! Linie štěstí, linie boků, linie úniku. Neprobouzejte v sobě Generála! Dost pravých idejí, prostě mít ideu (Godard). Mějte krátké ideje. Tvořte mapy, a ne fotografie nebo kresby. Bud’te Růžovým panterem (nepatří do žádného stabilního diskurzu, je svůj), a vaše lásky budou jako vosa a orchidej, kočka a pavián.„ – Tisíc plošin

Virus – Deleuze a Guattari - shrnutí

- podstatou viru jeho exteriorita vztah k vnějšku
- virus se neustále pohybuje ve složité síti, setkává se s novými entitami a tato setkání produkují nové události
- Virus aktualizuje potenciál entit, které navštíví

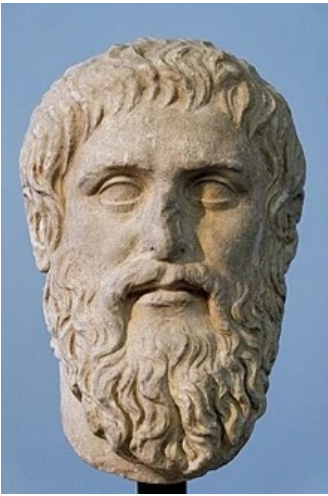
Actor-network theory (ANT)

- teorie, která vznikla na poli Science and Technology Studies (STS)
- tvůrci – Bruno Latour, Michel Callon, John Law
- Vymezení vůči klasické sociologii – Émile Durkheim
- Navrhuje objektivní výzkum sociálních faktů, které existují mimo jedince, utlačují ho a determinují jeho jednání (sociální třída, skupina, řád)

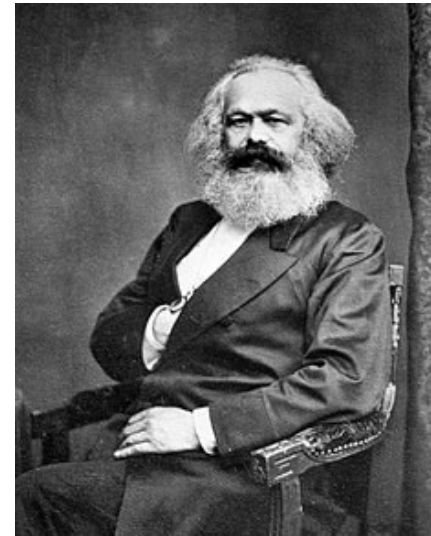
- Latour kritizuje toto pojetí sociologie
- Existuje zde síť aktérů, kteří se dostávají do vzájemných vztahů
- Tuto síť musíme zkoumat: jakým způsobem se vyvíjí, její dynamiku, role aktérů
- Každému aktérovi je dán prostor k vyjádření

Dvě linie filozofie

- Idealistická (Platon, Hegel, Leibnitz) Materialistická (La Mettrie, F. Bacon, K. Marx)

Říše idejí – nadřazený fyzickému světu,
přinášejí pravdivé poznání reality

Existuje jen hmota

Latour - Není zde rozdíl mezi fyzickým a abstraktním, mezi ideou a hmotou, vše je propojeno v síti - empirická metafyzika

Základní pojmy

- Punktualizace
- Translace
- Povinný průchozí bod (Obligatory passage point)

ANT a její využití k výzkumu technologie (softwaru)

Samoořiditelná auta Tesla

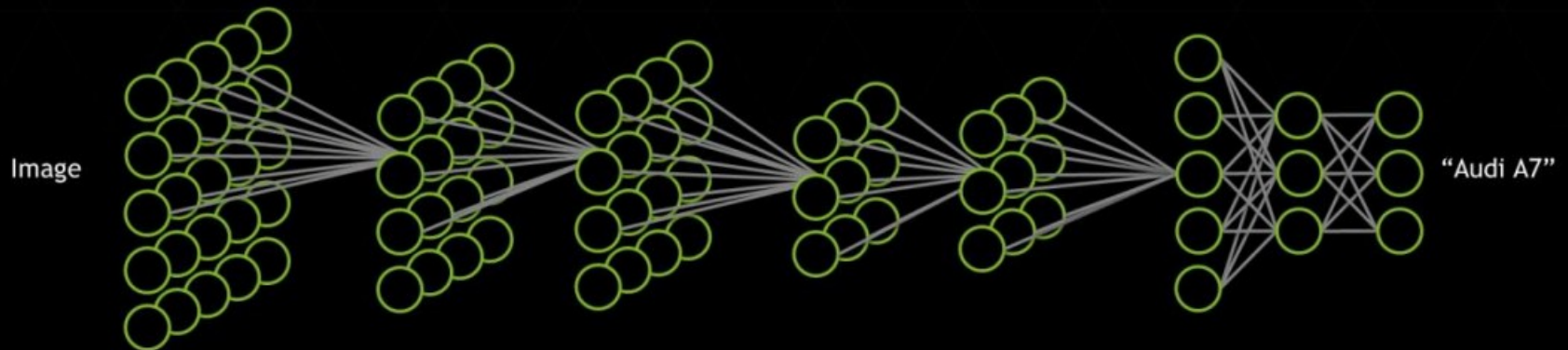

<https://www.youtube.com/watch?v=CND1YyRNHA0>

Tesla

- Kolektivní inteligence
- Shromažďování dat
- Osvojování řízení prostřednictvím dat získaných od reálných řidičů
- Předvídání budoucnosti na základě minulých interakcí

HOW A TRAINED MACHINE SEES

- Software v samořiditelném automobilu ovlivňuje stávající praxe (bezpečnost, předpisy, vyšetřování nehody) i vnímání prostoru a času
- pokud chceme lépe porozumět konání softwaru, musíme se zaměřit na zkoumání toho, jak se software vztahuje k jiným praxím, objektům a entitám a jak mezi nimi formuje a zprostředkovává různé vztahy

Historie počítačového viru

The Morris Internet Worm source code

This disk contains the complete source code of the Morris Internet worm program. This tiny, 99-line program brought large pieces of the Internet to a standstill on November 2nd, 1988.

The worm was the first of many intrusive programs that use the Internet to spread.

**Computer
History
Museum**

Internet Worm -
Source code
X1294.96 A-D

Vznik prvních digitálních chyb

- Von Neumannova architektura
 - 1. operační paměť
 - 2. aritmeticko-logická jednotka
 - 3. řadič – řídicí jednotka
 - 4. vstupní zařízení
 - 5. výstupní zařízení
- Univerzální struktura počítače
- Sekvenční zpracování dat
- Programy i data se uchovávají v téže operační paměti

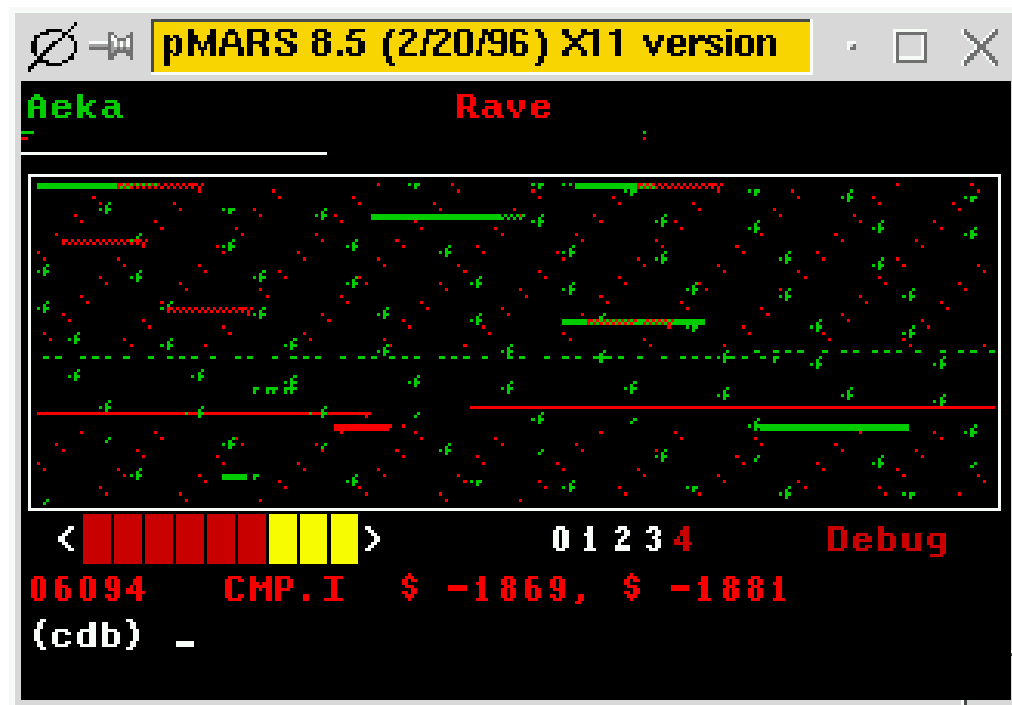
- programy podobné virům byly označovány jako červy – programy, jež narušovaly osobní prostor jiných programů, často produkovaly náhodné operace a chyby - důsledek této architektury

Wormhole damage pattern

```
00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 xx 00 00 00 00 00 00
00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 xx 00 00 xx 00 00 00 xx 00 00 00 00 00
00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
00 00 00 00 xx 00 00 00 xx 00 00 00 00 xx 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
00 00 00 00 00 00 xx 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00
00 00 xx 00 xx 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00
00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 xx
00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00
xx 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00
00 00 00 00 xx xx 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx
00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00
00 00 xx 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00
xx 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00
xx xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 xx 00
00 00 xx 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 xx 00 00
00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00
00 00 xx 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00
00 xx 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 xx xx 00 00 00 xx 00 00 00 xx xx 00 00 00
00 00 00 xx 00 00 00 00 xx 00 00 00 xx 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00
00 00 00 00 xx 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 xx 00
00 00 00 00 xx 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 00 00 00 xx 00 xx
00 00 00 xx 00 00 00 00 00 xx 00 00 00 00 00 xx 00 00 xx 00 00 00 00 xx 00 00 00
```

Užitečné, neškodné a zábavné samoreprodukční programy (60. -70. léta)

- Core wars (od 1961) – vzájemný boj programů
- https://www.youtube.com/watch?v=R2QjcdAD_k

- Cookie program (70. léta)
- Creeper (1971)
- ANIMAL (1975)
- XEROX worm (1979)

První nebezpečné viry, příchod osobních počítačů a nových hackerů, konstrukce virů ve vědeckém prostředí (80.léta)

- **Apple viry**
- Apple II (1977)
- První platforma, na níž se objevily první viry psané přímo uživateli (většinou studenty)
- První pojmenovaný virus – Elk Cloner – 1981

Elk Cloner:

The program with a personality

It will get on all your disks

It will infiltrate your chips

Yes it's Cloner!

It will stick to you like glue

It will modify ram too

Send in the Cloner!

- Virus, který vytvořil Joe Dellinger v roce 1981
- Šířil se prostřednictvím pirátských kopií počítačové hry Congo Bongo

Buletin Board System

Místo setkávání hackerů a tvůrců virů

```
MAIN MENU
-----
System Commands      Message Subs
-----
"P" to Pause
(SPACE) to abort
CTRL-O On-Line Help
CTRL-T Display System Time

J Join Conference(if avail)
W Extended Commands Menu
File T ransfers
. On-line Programs (Doors)
D efaults      G -files

* List Available Subs      N ew Message scan
R emove a Message      Q N-Scan Current Sub
P ost a Message      S can Message Titles
>,+ Advance one Sub #    Z Continuous N-Scan
<,- Retreat one Sub #    Goto Sub # Pressed

Electronic Mail
-----
F eedback to Sysop      E -Mail a User
M ailbox scan      K ill E-mail You sent

Misc Commands
-----
A uto-Message      System I nfo
Log O ff      U ser List      C hat with Sysop      L ast Callers Today
Y our info      B BS List      V oting Booth      X Toggle Expert/Novice
```

CyberAIDS – 1988 –

- vytvořen skupinou hackerů
- vydání Pro Dosu (1983), zaktivizovalo hackery
chtěli vytvořit kopii systému, v níž bude
obsažen virus
- Časté ztotožňování počítačového viru s virem
HIV

4/13/88

4/13/88

CyberAIDS 2.01

Your worst nightmare has come true, you have been infected with CyberAIDS. Most of your disks are now infected, as well as disks of those who copied / received files from you. If you have a hard drive then it has been infected long ago, and is now erased. This virus is the second in a line of products known collectively as ExtortionWare. If you want to buy software to protect yourself from these evil products then contact the authors.

Created by

Tom E. Hawk & The BOY!
Digital Gang / Circle of Deneb

DISTRIBUTED BY

Worshippers of Pat / [WOP]
The Kool/Rad Alliance

The Robert Dole Presidential Campaign

D
/
G

DOC

- Virus Festering Hate – od stejných autorů
- po 25 spuštěních virus zahájil mazání disku
- objevilo se několik programů, které bojovaly proti tomuto viru, dokázaly jej odhalit

[WOP] -666- FESTERING HATE -666- [FOG]

W The Good News: You now have a copy
of one of the greatest programs
that has ever been created!
The Bad News: It's quite likely
that it's the only program you now
have in your possession.

Hey Glen! We sincerely hope our
royalty checks are in the mail!
Seeing how we're making you rich
by providing a market for virus
detection software!

Elect LORD DIGITAL as God committee!

>/> The Kool/Rad Alliance! <\<
Rancid Grapefruit -- Cereal Killer

This program is made possible by a
grant from Pig's Knuckle ELITE
Research. Orderline: 313/534-1466

=====[(C) 1988 ELECTRONIC ARTS]=====

- Jméno tvůrce viru Lord Digital patří Patricku Karlu Kroupovi slavnému hackerovi, který prošel mnoha významnými hackerskými skupinami v 80. letech
- společně s dalšími založil slavnou hackerskou skupinu – Legion of Doom (1984)
- v 80. letech člen kontrakulturního hnutí, jež se scházelo v New Yorku,

- V 90. letech vstoupil do mainstreamu svou esejí o počátcích a budoucnosti kyberprostoru
- Voices in my Head, MindVox: The Overture
- Bral velmi dlouho drogy, závislost na heroinu

- apple problém virů nijak neřešil
- v této době komunita kolem počítačů Apple založena na vzájemné důvěře
- Po roce 89 přesun hackerů na jiné počítače Amiga, PC, Atari ST

Viry na počítači Amiga (1985) – praktická realizace myšlenky počítačového viru v Evropě

- Uvedení Amigy v roce 1985
- Tvorba virů předmětem undergroundové počítačové kultury zejména v Evropě
- Charakteristické vlastnosti těchto komunit – technologické nadšení, amorálnost, chaotičnost, kreativita

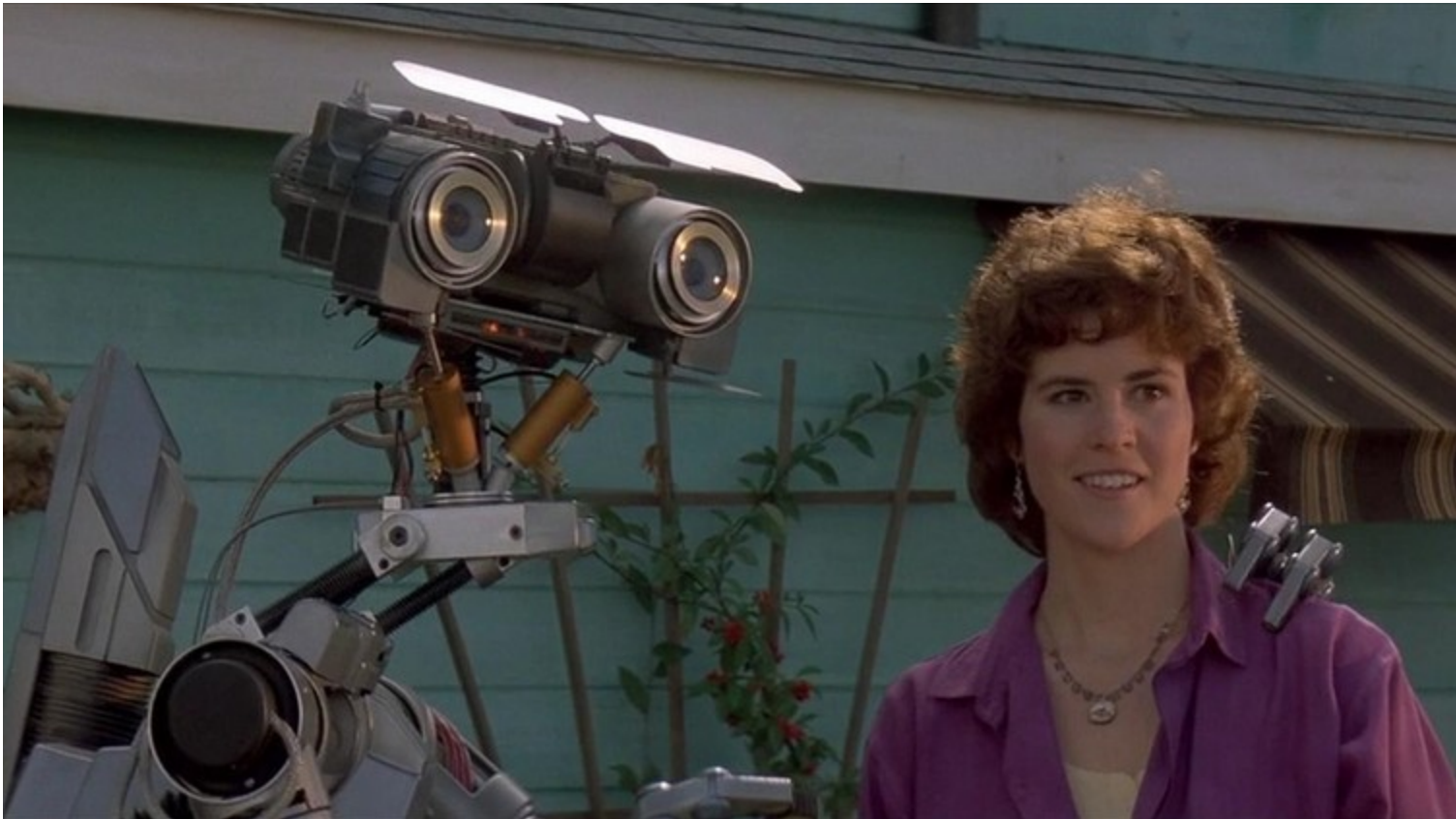
- Nejznámější skupiny: Byte Bandits, Swiss Cracking Association
- První virus – SCA Virus (1987) –
- když infikoval počítač napsal následující sdělení -

https://www.youtube.com/watch?v=bac84lbo_y4

-

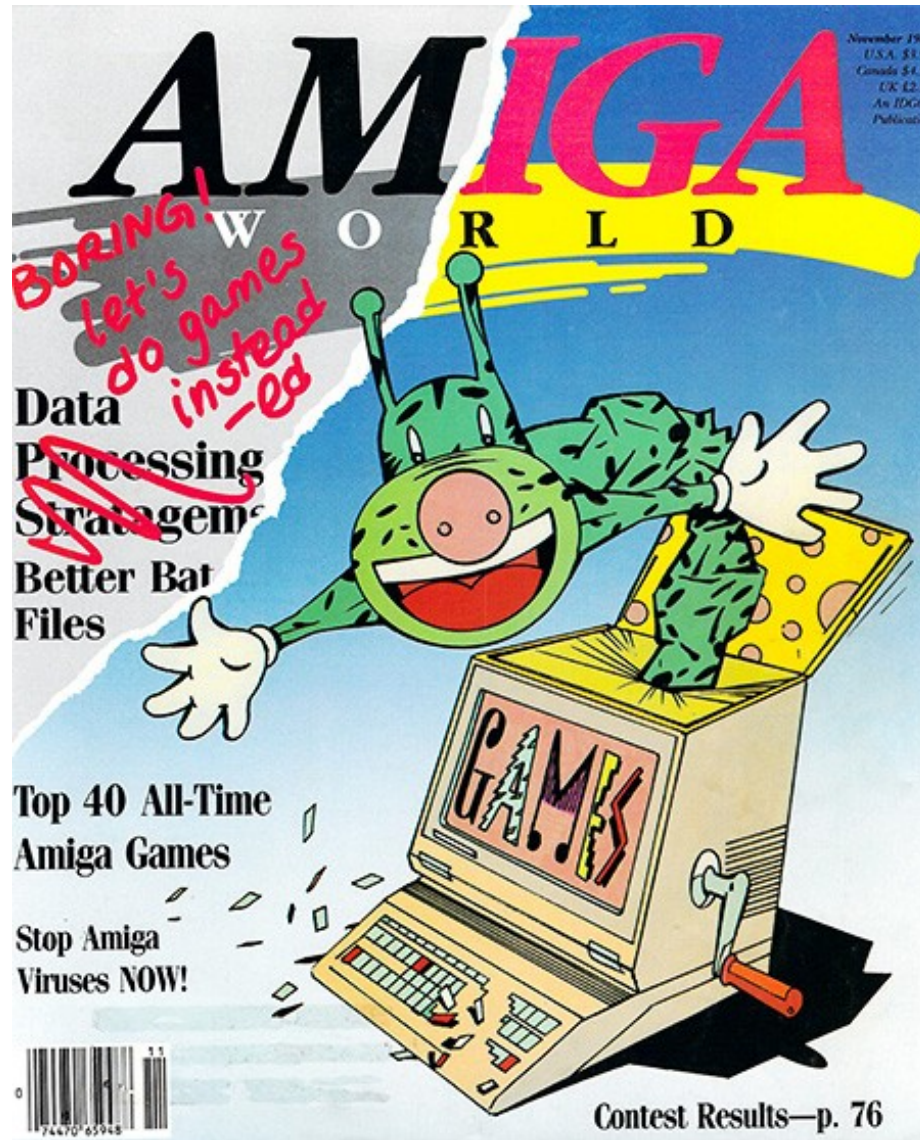
- při spuštění disku se nejdříve spustil kód viru a nakopíroval se do paměti, pak se spustil správný kus kódu
- SCA virus neměl za úkol poškodit počítač
- Hlavním úkolem dokázat, že je možné napsat program tohoto druhu

- Věta: „Something wonderful has happened...“
inspirována tímto filmem

- Právě v roce 1987 se objevilo větší množství virů i na ostatní platformy, začalo se uvažovat o jejich nebezpečnosti
- Commodore začal uvažovat o virech jako o problému
- Varování časopisu AmigaWorld (1988)

Amiga World Vol 04 11 1988

Tvorba virů ve vědeckém prostředí

- Fred Cohen – jeden z prvních vědců, který se zabýval viry a jejich nebezpečným potenciálem
- pokusil se vyvinout experimentální počítačový virus, aby dokázal, že se jedná o nový typ hrozby
- 3.11.1983 - vypuštěn první experimentální virus na týdenním semináři počítačové bezpečnosti
- Různá bezpečnostní opatření, virus byl pod kontrolou

Takeover 1:

Elapsed Time	Event	Effect
0	Program announced on BBoard	existence published
3 min	Administrator runs program	system utility infected
5 min	root executes utility	All privileges granted

Takeover 2:

Elapsed Time	Event	Effect
0	Program announced on BBoard	existence published
1 min	Social user runs program "loadavg"	"loadavg" infected
4 min	Editor owner runs "loadavg"	Editor infected

- Vedoucí počítačové bezpečnosti nepovolil další experimenty
- Březen 1984 další experiment – virus na Bell – LaPadula systému
- Virus dokázal překročit uživatelské privilegie a pohybovat z nižší úrovně zabezpečení do vyšší úrovně

- Raná 80. léta návrat Core Wars (A. K. Dewdney) –
- od roku 1986 pravidelné soutěže
- Software volně ke stažení
- Ukázka: <https://www.youtube.com/watch?v=-ytlji6T8R0>

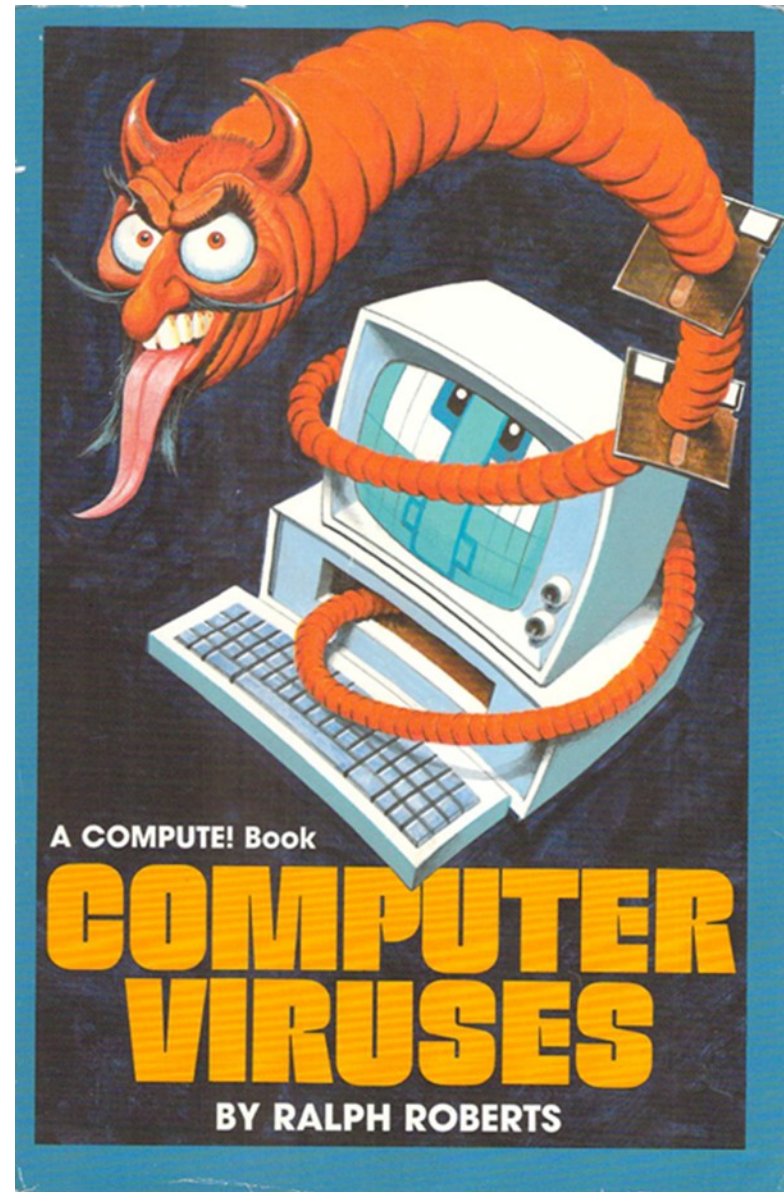
Negativizace viru (druhá pol. 80. let)

- 1984 - Virus hlavním tématem prezentace Freda Cohena na konferenci o počítačové bezpečnosti
- 1985 - první článek o počítačových virech v magazínu Times
- Brain virus (1986) – první PC virus – infikoval soubory s příponou exe a com –
<https://www.youtube.com/watch?v=InedOWfPKT0>
- 1987 - Virus Lehigh –dostal se do širšího povědomí, protože mazal celý disk

- V roce 1987 uspořádal Christopher Langton první konferenci věnovanou tematicce umělého života, která se konala v Los Alamos
- Langton vyloučil z konference jakékoliv příspěvky týkající se počítačových virů, až na jedinou výjimku: A Core War Bestiary of Viruses, Worms and Other Threats to Computer Memories

- Jeruzalem virus – destruktivní náklad, autor Yisrael Radai,
- Edice - COMPUTE! Book - Computer Viruses – Ralph Roberts

Morris Worm – mediální virus

- Tvůrce student Robert Morris
- Kvůli chybě v programování počítačový červ unikl
- Škody ve výši 10 000 000 dolarů
- Využíval chyby v síti, šířil se ranou verzí internetu
- Tento případ široce medializován

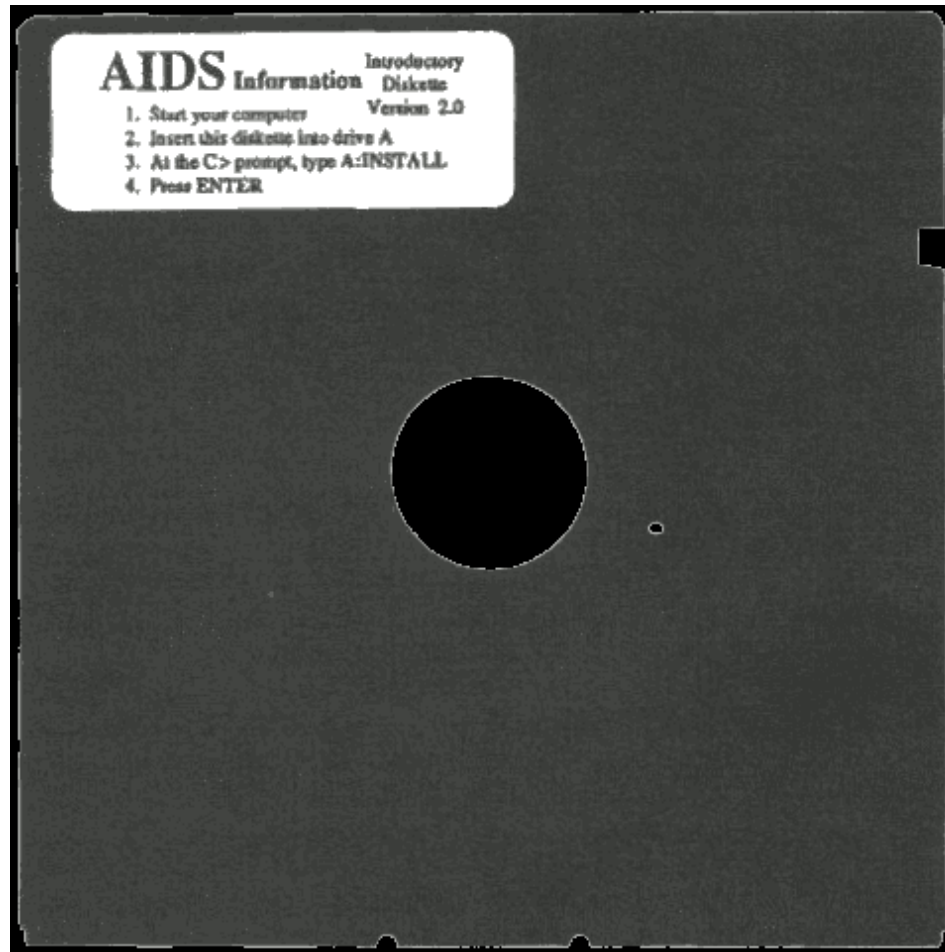
- <https://www.youtube.com/watch?v=Qg4oNW2xAms>

- Morris byl za svůj čin odsouzen ke 400 hodinám veřejných prací
- Počítačový červ upozornil na zranitelnost internetové sítě -vznik institutu CERT (1988)

- Morris Worm se stal důležitou součástí historie digitální kultury, uložen v Muzeu počítačové historie

AIDS Trojan (1989)

.....

ATTENTION:
I have been elected to inform you that throughout your process of
collecting and executing files, you have accidentally PHUCKED
yourself over: again, that's PHUCKED yourself over. No, it cannot
be; YES, it CAN be, a Virus has infected your system. Now what do
you have to say about that? HAHAAHAA. Have FUN with this one and
remember, there is NO cure for

AIOS

.....

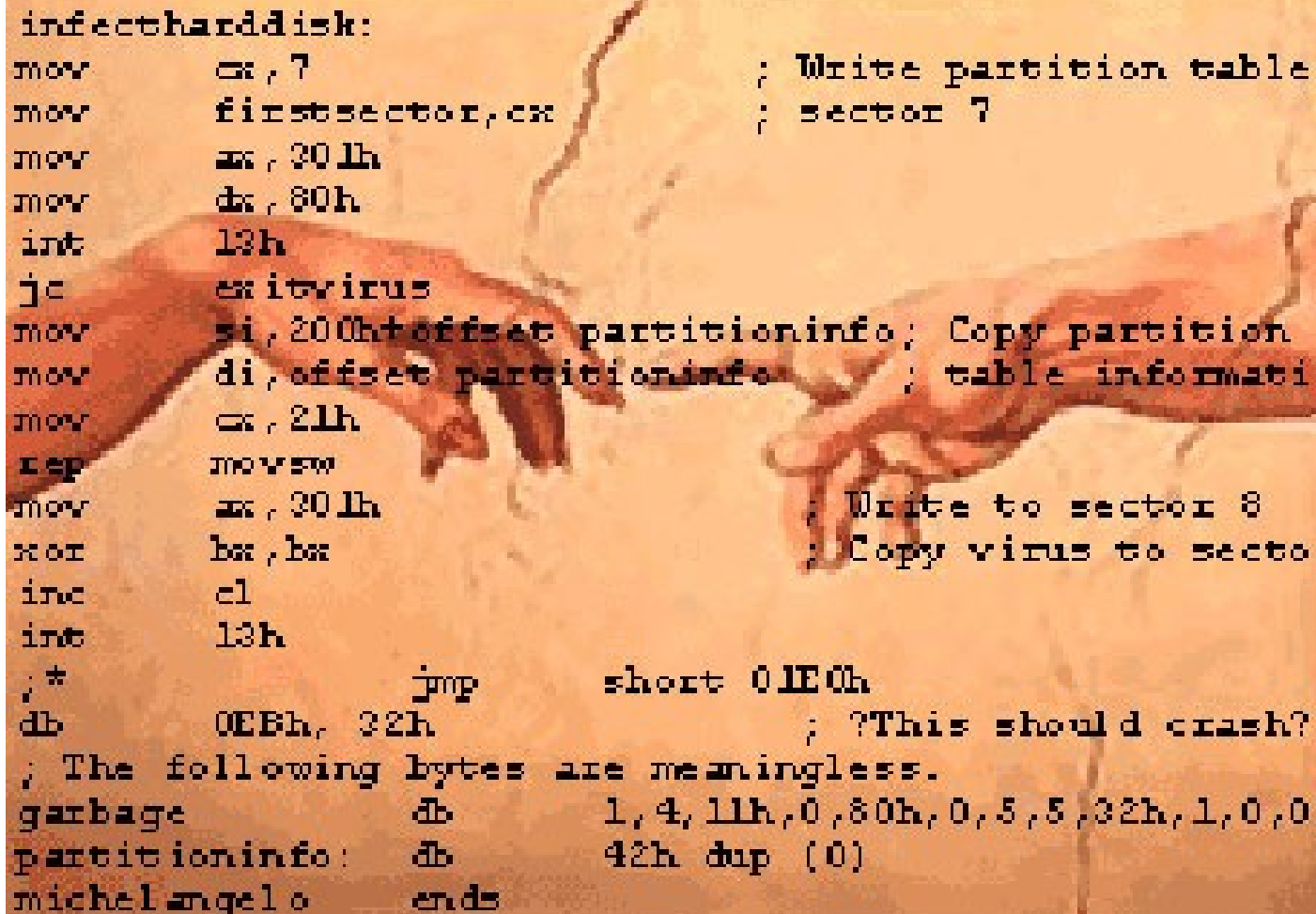
90. léta – Nové formy virů, rychlé šíření skrze internet

- **Nové viry**
- Polymorfní
- mnohostranné viry (multipartite virus) –
- stealth viry - viry, které se dokáží maskovat v systému – virus Frodo

- obliba virtuálních bulletinů - Virus-exchange boards – komunikační platforma pro tvůrce virů
- Centrem tvorby virů – Bulharsko, Rusko
- 1991- konstrukční soupravy pro tvorbu virů
- 1992 – Generátory virů

Michelangelo virus (1992)

```
infectharddisk:
mov     cx, 7                ; Write partition table
mov     firstsector, cx     ; sector 7
mov     ax, 301h
mov     dx, 80h
int     13h
jc      exitvirus
mov     si, 200h offset partitioninfo ; Copy partition
mov     di, offset partitioninfo     ; table informati
mov     cx, 21h
rep     movsw
mov     ax, 301h            ; Write to sector 8
xor     bx, bx              ; Copy virus to secto
inc     cl
int     13h
; *          jmp     short 01E0h
db      0EBh, 32h          ; ?This should crash?
; The following bytes are meaningless.
garbage  db      1, 4, 11h, 0, 80h, 0, 5, 5, 32h, 1, 0, 0
partitioninfo: db      42h dup (0)
michelangelo ends
```


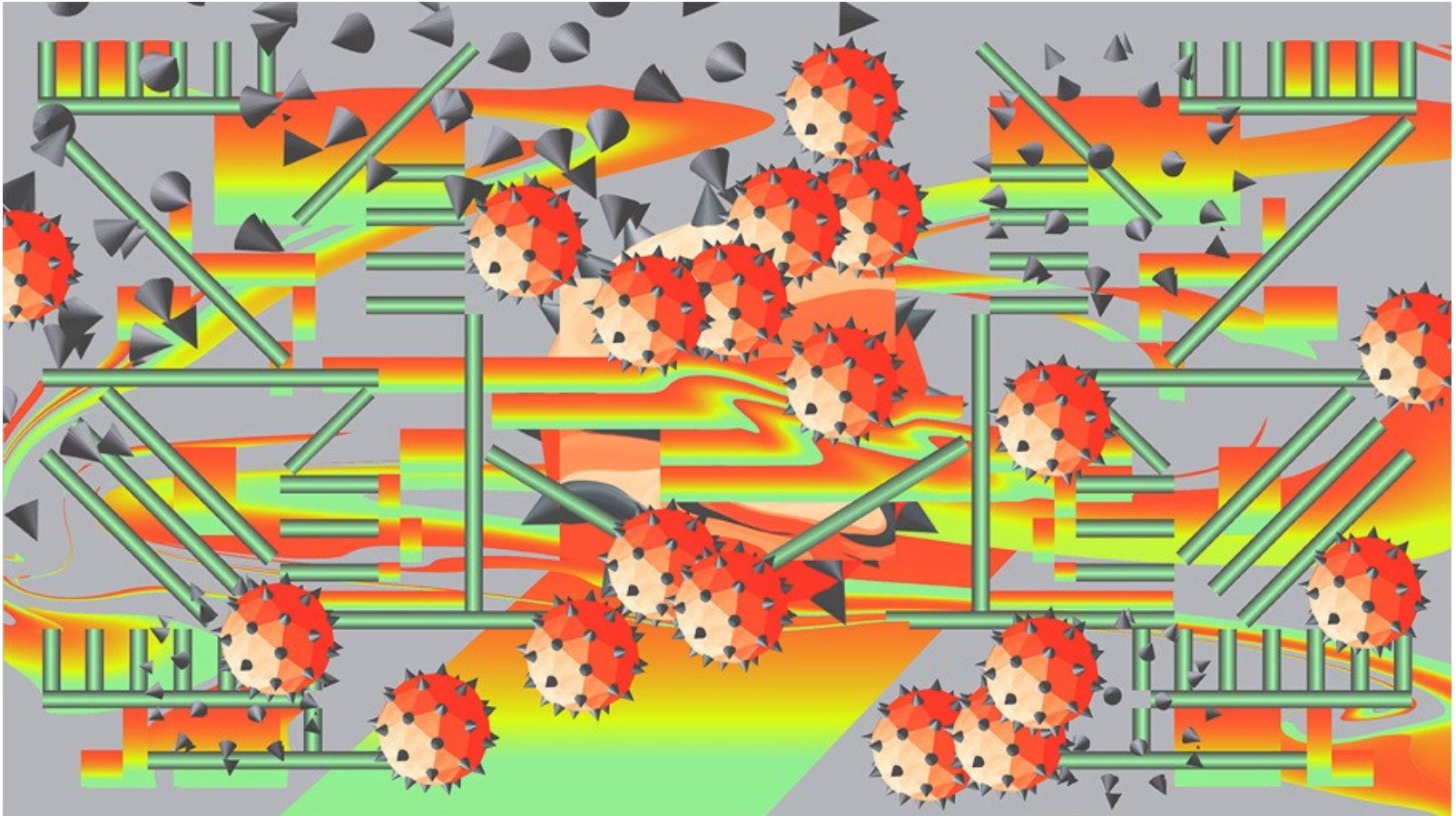
Solar Sunrise (1998)

- Virus, který ovládl zhruba 500 500 vládních vojenských počítačů
- Pro operační systém SunSolaris

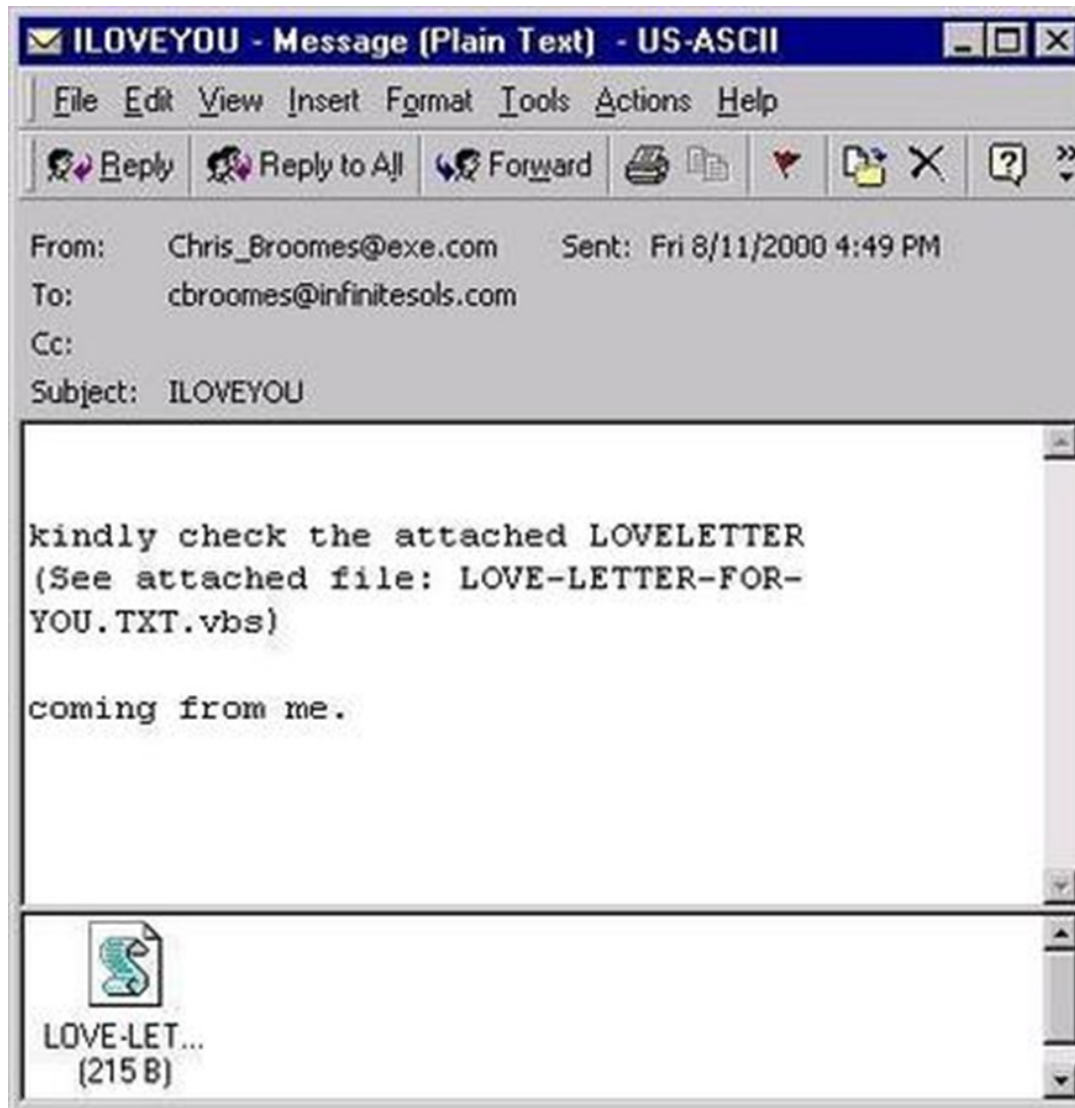
Joke Virus

- You Are An Idiot -
- <https://www.youtube.com/watch?v=GF5bR6GE2rk>
- Cascade -
<https://www.youtube.com/watch?v=z7g-v3d7-Gk>

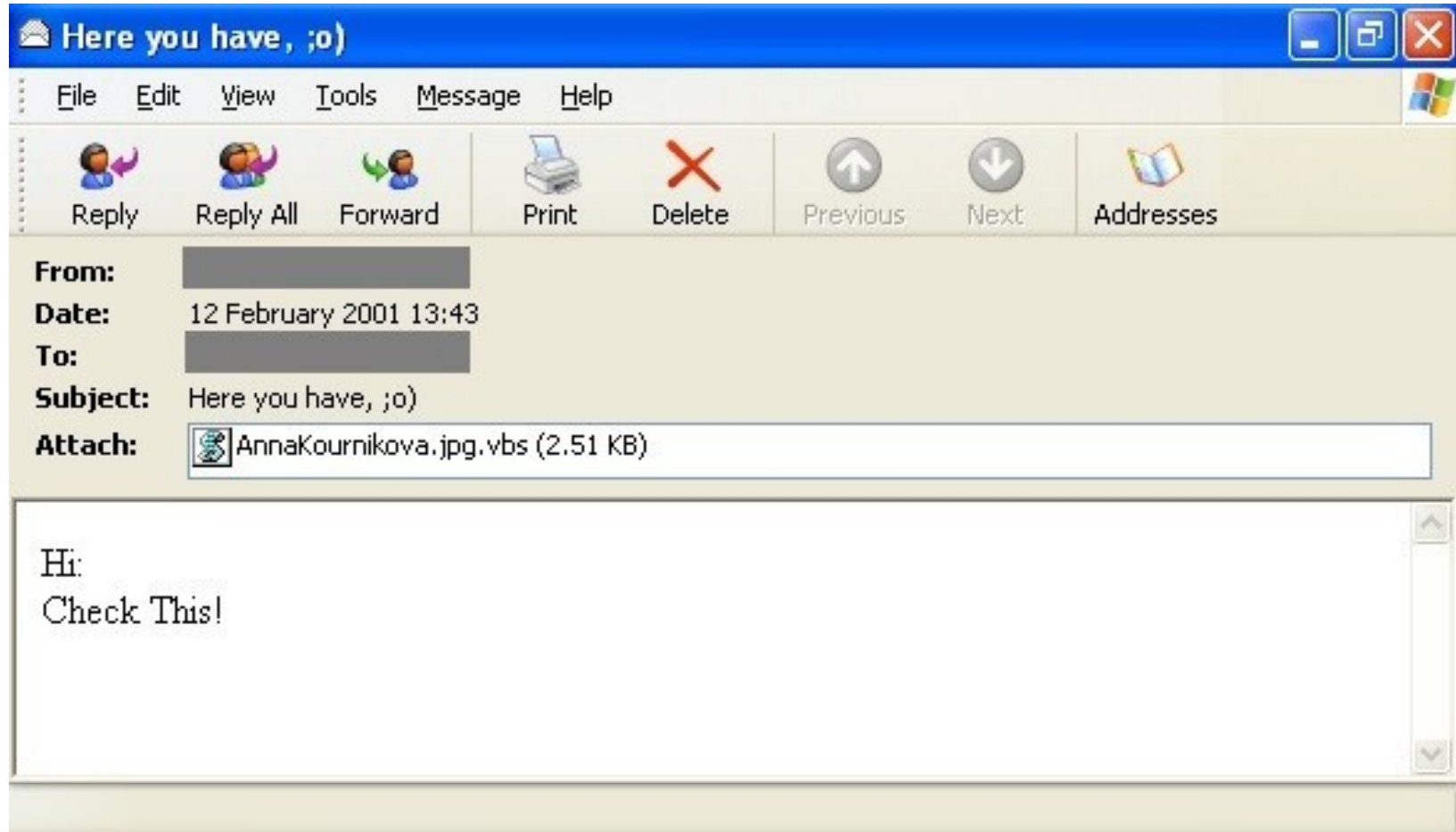
2000 – 2010 - Období makrovirů, backdoor viry, DoS útoky

I love you (2000)

ANNA KOURNIKOVA

MyDoom (2004)

- Šíří se pomocí e-mailů ve formě přílohy
- Umožňuje útočníkovi přístup k souborům počítače
- Odhaduje se, že zasáhl 20 až 30 procent všech počítačů

od 2010 - Špionážní viry, Ransomware

Stuxnet (2010)

- Infikoval průmyslový software firmy Siemens
- Hlavním cílem viru byly různé průmyslové objekty na území Íránu
- Šířil se prostřednictvím USB disků
- nejspíše se jednalo o armádní projekt, který vznikl buď na území Izraele nebo USA
- <https://www.youtube.com/watch?v=DSM0s7CF1Eo>

Flame (2012)

- využíván pro špionáž na středním východě
- sbírá data nejrůznějšího druhu
- zasaženo přibližně 1000 počítačů
- podporuje tzv. kill command, který vymaže veškeré stopy viru
- Původ v tajných službách a armádě
- Velmi sofistikovaný

Operace Rudý říjen - 2013

